Rok IV. Nr. 135 20 gr.

NOWY CZAS

Jędrzejów, 17/18 listopada 1942

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50.
Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy, będą zwracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. — Ukazuje się 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niedzielę). Prenumerata miesięczna 2.40 zł., z odnoszeniem do domu 2.80 zł., pocztą 3.20 zł.

Zniszczono lub uszkodzono 89 jednostek aljanckich.

Dalsze poważne sukcesy niemieckich łodzi podwodnych i lotnictwa przed Marokkiem i Algierem.

Z głównej kwatery Führera, 16 listopada. **Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje w dniu 15 listopada:**

Lotnictwo włoskie i niemieckie oraz włoska i niemiecka marynarka wojenna w przebiegu wspólnej walki, zwróconej przeciw konwojowi aljanckiemu koło wybrzeża północno-afrykańskiego w zachodniej części morza Śródziemnego, uzyskały następujące sukcesy:

Zniszczono lub uszkodzono łącznie 89 jednostek, a mianowicie: 14 statków handlowych i wielkich transportowców o łącznej pojemności 102.000 brt. zatopiono, jeden wielki cysternowiec (pojemności około 10.000 brt.) storpedowano i pozostawiono w stanie tonącym, zaś 7 statków handlowych i większych transportowców o łącznej pojemności 71.000 brt. tak ciężko uszkodzono, że można się liczyć z zupełnie pewną ich stratą.

W ten sposób zniszczono ogółem 183.000 brt. cennego aljanckiego tonażu frachtowego, cysternowego i transportowego. Z tej liczby doniesiono już o zniszczeniu 8 statków o łącznej pojemności 76.000 ton w nadzwyczajnym komunikacie z dnia 14 listopada. Dalszych 35 statków handlowych i transportowych o łącznej pojemności 234.000 brt. uszkodzono, częściowo tak ciężko, że należy się liczyć z dłuższym okresem ich nieprzydatności dla celów transportowych.

Ponadto jeden okręt linjowy uszkodzono, 3 transportowce uszkodzono, z tego jeden tak ciężko, że można się liczyć z jego stratą; 3 krążowniki zatopiono, 14 krążowników i wielkich kontrtorpedowców uszkodzono, 4 kontrtorpedowce i 1 statek strażniczy zatopiono, 7 kontrtorpedowców i statków strażniczych uszkodzono.

Niemieckie łodzie podwodne dokonywały swoich ataków głównie na zachód od Gibraltaru i w zachodniej części morza Śródziemnego. Natomiast główny ośrodek ataków lotniczych znajdował się dalej na wschód w rejonie Bougie.

Szczególnie dotkliwym ciosem dla aljantów było **zatopienie transportowca „Warwick Castle“,** zniszczonego przez niemieckie łodzie podwodne na północny zachód od Gibraltaru. Statek ten o pojemn. przeszło 20.000 brt. obsługiwał przed wojną jako statek pasażerski linję afrykańską i stanowił **jeden z największych i najszybszych transportowców londyńskiego towarzystwa armatorskiego Union Castle Mail.**

Również w czasie swej ostatniej jazdy, podobnie jak i parowiec towarowy pojemności 6000 brt., zatopiony w tym samym dniu, wchodził on w skład floty, wiozącej zaopatrzenie dla sił aljanckich, wysadzonych w Marokku. Wskutek ugodzenia torpedami trzech dalszych statków towarowych na wodach przybrzeżnych koło północno-zachodniej Afryki, trudne do powetowania straty wojsk inwazyjnych, wysadzanych w Marokku, przybrały jeszcze większe rozmiary. Niemieckie łodzie podwodne atakowały tylko zespoły statków aljanckich, operujące koło wybrzeża Algieru. Uszkodzono tam torpedą jeden statek towarowy, pojemności około 10.000 brt.

Dniem i nocą nadlatywały zespoły lotnictwa niemieckiego i włoskiego w kierunku Algieru i Bougie, celem dokonania tam ataków.

Objektem ataków niemieckich samolotów bojowych były stojące w portach statki brytyjsko-amerykańskie, objekty portowe oraz lotniska, wypełnione maszynami.

W nocy na 14 listopada samoloty te zaatakowały ponownie lotnisko Maison Blanche, na południe od zatoki Algieru, gdzie pomimo gwałtownego ognia obronnego zrzuciły precyzyjnie bomby pomiędzy odstawione samoloty.

W północno-zachodniej części tego lotniska powstały pożary, przybierające szybko na rozmiarach.

W ciągu dnia w dalszym toku zwalczania organizacji amerykańsko-brytyjskich formacyj ziemnych wykonano ataki na lotnisko Dżidżelli po wschodniej stronie zatoki Bougie. Bomby zrzucone z samolotów „Ju 88“ ugodziły tam przedewszystkiem pozycje dział przeciwlotniczych.

Kilka bateryj już po pierwszym ataku musiało zaprzestać ognia.

Natomiast najsilniejsze akcje lotnictwa niemieckiego skierowane były w dniu 14. listopada ponownie przeciwko brytyjsko-amerykańskim jednostkom flotowym w porcie Bougie. **Daremnie usiłowali aljanci gęstym ogniem obronnym odeprzeć niemieckie samoloty bojowe.** Podczas kiedy kilka eskadr obrzucało skutecznie bombami urządzenia portowe i magazyny, inne maszyny wznieciły pożar na wielkim statku pasażerskim pojemności ok. 15.000 brt., a dalsze samoloty nurkowe „Ju 88“ ciężko uszkodziły inny wielki statek handlowy. Aljanci celem obrony przed atakami powietrznymi wysłali do akcji liczne samoloty myśliwskie. W toku zaciętych walk powietrznych niemieckie myśliwce „Messerschmitt“ oraz samoloty burzące odparły aljanckie myśliwce Curtis i Beaufighter.

W ostatn'm tygodniu zatopiono 364.000 brt.

Berlin, 16. listopada. **W czasie od 8 do 14 listopada w rejonie Kanału ścigacze niemieckie dokonały zwycięskiego wypadu na brytyjski ruch konwojowy, a mianowicie w nocy na 10-go.**

Mimo, iż był on ubezpieczony przez kontrtorpedowce, łodzie niemieckie zatopiły 4 statki o pojemności 11.000 brt., trafiając ponadto dwa dalsze, oraz jeden statek ubezpieczający, przyczem w walce przeciwko okrętom wojennym nie stracono żadnej własnej jednostki. Następnej nocy niemieckie baterje dalekonośne z wybrzeży francuskich nad Kanałem ostrzeliwały baterje oraz objekty lądowe i morskie koło Dover i Folkestone. Na obydwóch punktach spowodowano pożary. W wyniku walki prowadzonej przez łodzie podwodne przeciwko aljanckiej żegludze zaopatrzeniowej zatopiono na wodach Atlantyku aż do Kapsztadu 36 statków handlowych o pojemności 220.000 brt. 4 dalsze uszkodzono, a ponadto trafiono torpedą gigantyczny parowiec pasażerski „Queen Elisabeth“ o pojemności 85.000 brt. Zdobycz swą łodzie podwodne ponownie upolowały bądź to z konwojów, bądź też w czasie pogoni za pojedynczemi jednostkami. Zatopione statki wiozły częściowo materjał wojenny przeznaczony dla Afryki. Okręty, zatopione w bezpośrednim związku z akcją wyładowania w Afryce Północnej, nie mieszczą się w tych cyfrach.

Po doliczeniu tych jednostek ogólna cyfra zatopionych statków wynosi 364.100 brt., z czego na łodzie podwodne przypada 321.100 brt., na ścigacze 11.000 brt., a na lotnictwo 32.000 brt.

Londyn o stratach w okrętach aljanckich.

Lizbona, 16 listopada. **W Londynie z rosnącem niepokojem śledzą ataki bombowe, dokonywane nieustannie przez siły lotnicze mocarstw osi na anglo-amerykańskie jednostki floty, osłaniające operacje lądowania w Afryce Północnej, gdyż ataki te stanowią nieustanne osłabianie stanu brytyjskich i amerykańskich statków wojennych, okrętów ubezpieczających, transportowców wojskowych i frachtowców.**

Chociaż u wybrzeży północno-afrykańskich operują bardzo silne jednostki floty anglo-ameryk., to mimo to obawiają się w Londynie, iż straty, poniesione skutkiem bombardowania tak dalece mogą uszczuplić skład floty, iż **cała ta ekspedycja Anglję może za drogo kosztować.** Od zasady brytyjskiej, by o ile możności oszczędzać flotę wojenną, odstąpiono u wybrzeży północno-afrykańskich, przyczem w razie dalszego trwania ataków lotniczych mocarstw osi liczyć się trzeba z poważnemi jeszcze stratami.

Sprawozdawca morski **„Daily Telegraphu“,** omawiając wzmożoną działalność niemiecko-włoskich łodzi podwodnych w zachodniej części morza Śródziemnego, stwierdza m. i., iż **nie można zaprzeczyć faktowi, iż aljanckie statki wojenne i handlowe, operujące u wybrzeży północno-afrykańskich, przechodzą obecnie bardzo ciężkie koleje, gdyż narażone są na stałe ataki.**

Hiszpanja zachowuje czujną postawę.

Madryt, 16 listopada. **Organ Falangi „Arriba“ wobec faktu przesunięcia się wojny nad granice Hiszpanji, zwraca się w swym artykule wstępnym do Hiszpanów z apelem skupienia się silnie dookoła Caudillo, będącego gwarantem przyszłości narodu.**

„Ani nieopatrzność, ani zbyt wielka łatwowierność nie są w stanie rozwiązać trudnych problemów, w obliczu których obecnie stoimy“ — pisze wymieniony dziennik. „Nie znajdzie się ani jeden Hiszpan, któryby był tak nierozumny, aby sądził, że zagrożenie wojenne nie mogłoby także i nas dotknąć. Z tego powodu wydarzenia wojskowe nad granicami naszego kraju domagają się od nas największej czujności. Bez względu na to, co mogłoby się wydarzyć, rząd hiszpański pod przewodnictwem Caudillo zna tylko jeden cel, mianowicie obronę najżywotniejszych interesów Hiszpanji. Nieodwołalnym nakazem chwili jest: jedność pod przewodnictwem generała Franco“.

Konferencja japońskich szefów misyj w Berlinie.

Berlin, 16 listopada. **Po zakończeniu w dniu 13 listopada 1942 r. popołudniu konferencji wszystkich szefów misyj japońskich w całej Europie, ambasada japońska w Berlinie wydała następujący komunikat urzędowy:**

„Wszyscy szefowie misyj japońskich w całej Europie zebrali się w Berlinie w dniu 10 listopada i na konferencji, trwającej 4 dni, poddali wspólnie troskliwemu zbadaniu rozwój sytuacji, która zarówno w Wielkiej Brytanji, jak i w Europie kształtuje się pod znakiem coraz większej pewności zwycięstwa dzięki świetnym sukcesom bojowym Japonji, Niemiec, Włoch i pozostałych państw sprzymierzonych.

*

Jak pisze w „Tokio Niczy Niczy“ znany pisarz wojskowy, generał major Yahoi Ohba, wypadki ostatnich dni w rejonie morza Śródziemnego jasno wykazały, iż Niemcy i Włochy umieją przeprowadzić szybkie i skuteczne kontrakcje. Skutkiem takiej błyskawicznej reakcji Amerykanom i Anglikom nie udało się zająć spokojnie Algieru i Marokka i następnie przez rozszerzenie operacyj na Korsykę i południową Francję stworzyć nowego placu boju na kontynencie europejskim.

W związku z wypadkami na pograniczu egipsko-libijskiem — pisze Ohba — iż niemiecko-włoskie siły zbrojne stale z wielkim skutkiem umieją stosować taktykę atakowania wówczas, kiedy to jest wskazane, a wycofanie się, kiedy sytuacja tego wymaga ze względów strategicznych. Z tego punktu widzenia trzeba oceniać obecne walki tamtejsze.

Urzędowy komunikat japoński o bitwie koło Guadalcanar.

Tokio, 16 listopada. **Główna kwatera japońska wydała następujący komunikat o nowej bitwie morskiej koło wyspy Guadalcanar.**

Bitwa rozpoczęła się w dniu 12 listopada i trwa obecnie w dalszym ciągu. Lotnicy marynarki japońskiej zatopili jeden krążownik nowszego typu. Na dalszym krążowniku klasy B oraz trzech statkach transportowych wzniecono pożary, zestrzelono 90 samolotów. W czasie dalszego ataku nocnego jednostek marynarki japońskiej, który nastąpił bezpośrednio potem, uzyskano następujące sukcesy: zatopiono 2 krążowniki nowszego typu, 2 dalsze krążowniki dużej pojemności, oraz jeden kontrtorpedowiec, uszkodzono ciężko 2 krążowniki i 3 kontrtorpedowce.

Straty japońskie wynoszą: jeden okręt linjowy został ciężko uszkodzony, zatopiono 2 kontrtorpedowce, nie powróciło więcej niż 10 samolotów.

Wskutek tych sukcesów prawie połowa floty aljanckiej koło wyspy Guadalcanar uległa zniszczeniu.

Zerwanie stosunków dyplomatycznych z Francją.

Sztokholm, 16 listopada. **Według doniesienia Reutera, także Brazylja i Panama zerwały dyplomatyczne stosunki z Francją.**

Również Honduras — według doniesienia „Associated Press“ z Teguoigalpa — zerwał stosunki dyplomatyczne z Francją.

Ustąpienie rządu islandzkiego.

Kopenhaga, 16 listopada. **Według doniesienia angielskiej służby informacyjnej rząd islandzki ustąpił.**

Gabinet ten stanowił konserwatywny rząd mniejszości z Olfur Thurs na czele, przywódcy partji samodzielności, która przy wyborach w dniu 18 października z pośród 52 mandatów do Altingu uzyskała 20, zamiast dawniejszych 27.

Katastrofa samolotu transportowego.

Sztokholm, 16 listopada. Według doniesienia „Aftentidningen“ z Mexiko City, meksykański samolot transportowy, który widocznie wpadł w tajfun, uległ katastrofie nad morzem Karaibskiem. 7 osób, w tem 3-ch członków załogi, poniosło śmierć.

Oddziały niemiecko-włoskie wylądowały w Tunisie

Na Wschodzie dwie sowieckie grupy wojsk zniszczone. Wielkie straty aljantów na morzu.

Z Głównej Kwatery Führera, 16 listopada. **Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje:**

Oddziały niemieckie zniszczyły na Kaukazie dwie otoczone grupy wojsk nieprzyjacielskich i odparły na innych odcinkach ataki Sowietów przy bardzo krwawych stratach dla nieprzyjaciela. Samoloty bojowe spowodowały na okręcie handlowym na morzu Kaspijskiem pożar i uszkodziły dwa transportowce.

W Stalingradzie zdobyto dzięki atakom oddziałów szturmowych dalsze bloki domów i odparto nieprzyjacielskie kontrataki.

Nad Wołchowem załamał się nieprzyjacielski atak w ogniu oddziałów niemieckich.

Ruchy wymijające w Cyrenajce odbywają się planowo. Niemieckie i włoskie samoloty bojowe i niszczące zaatakowały z dobrym skutkiem nieprzyjacielskie kolumny. W walkach powietrznych z przeważającemi lotniczemi siłami nieprzyjacielskiemi zestrzelono trzy samoloty.

Niemieckie i włoskie oddziały sił zbrojnych lądowały w pełnem porozumieniu z cywilnemi i wojskowemi władzami w Tunisie.

Na wybrzeżu Algieru bombardowano port i lotnisko Bone. Niemiecka łódź podwodna storpedowała przed wybrzeżem marokańskiem na Atlantyku parowiec pasażerski, pojemności 6.000 brt.

W nocy na 16 listopada odbyła się przed wybrzeżem holenderskiem potyczka morska między niemieckiemi łodziami patrolującemi a nieprzyjacielskiemi ścigaczami. Nieprzyjaciel wycofał się po krótkiej działalności bojowej.

Jak już doniesiono specjalnym komunikatem, uzyskało wspólnie włoskie i niemieckie lotnictwo oraz włoska i niemiecka marynarka wojenna w zwalczaniu nieprzyjacielskiego konwoju nad wybrzeżem północno-afrykańskiem w zachodniej części morza Śródziemnego, następujące wyniki:

Zatopiono lub uszkodzono w całości 89 jednostek, a mianowicie:

14 handlowych i większych statków transportowych razem o pojemności 102.000 brt.

Duży okręt cysterna (około 10.000 brt.) został storpedowany i pozostawiony w chwili, gdy tonął.

7 okrętów handlowych i większych transportowców o łącznej pojemności 71.000 brt. zostało tak ciężko uszkodzonych, że należy się liczyć z ich stratą.

W ten sposób zniszczono 183.000 brt. cennego nieprzyjacielskiego tonażu frachtowego, cysternowego i transportowego. Z tego podano w dniu 14 listopada osiem okrętów o pojemności 76.000 brt.

Dalszych 36 okrętów handlowych i transportowych z łączną pojemnością 234.000 brt. zostało uszkodzonych, częściowo tak ciężko, że należy liczyć się z ich dłuższą nieczynnością dla celów transportowych.

Pozatem uszkodzono:

jeden okręt bojowy;

trzy lotniskowce, z których jeden tak ciężko, że należy przypuszczać, iż jest nie do użycia na dłuższy czas;

zatopiono trzy krażowniki,

14 krążowników i kontrtorpedowców uszkodzono;

cztery kontrtorpedowce i jeden okręt patrolujący zatopiono;

uszkodzono siedem kontrtorpedowców i okrętów patrolujących.

*

Berlin, 16 listopada. **Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 15 listopada:**

W rejonie Kaukazu wojska niemieckie i rumuńskie odrzuciły w dniu wczorajszym gwałtowne ataki sowieckie.

Na terenie miasta Stalingradu odparto kontrataki sowieckie. Lotnictwo wspierało skuteczne walki, atakując stanowiska artylerji i lotniska bolszewików w rejonie na wschód od Wołgi. W locie nurkowym i zniżonym atakowano pozycje polowe i koncentracje bolszewików nad dolnym biegiem Donu.

Na pozostałym froncie podczas akcyj oddziałów wypadowych wysadzono w powietrze sowieckie bunkry i stanowiska bojowe oraz wzięto jeńców i zdobycz. Lokalne ataki bolszewików w rejonie jeziora Ilmeń i rzeki Wołchow załamały się o obronę niemiecką. Eskadry samolotów bojowych i nurkowych gwałtownie zbombardowały za dnia i podczas nocy dworce i pociągi sowieckie.

W Cyrenajce wojska niemiecko-włoskie stawiały zacięty opór wobec niezmiennie utrzymującego się nacisku brytyjskiego. Odstąpiły one dalej na zachód wśród walk obfitujących w straty.

W walce przeciwko amerykańsko-brytyjskim siłom inwazyjnym w Afryce północnej niemieckie łodzie podwodne zatopiły transportowiec „Warwick Castle“ o pojemności 20.107 brt. oraz jeden frachtowiec o pojemności 6.000 brt. Pozatem trafiono torpedami cztery wielkie transportowce. W rejonie koło Bougie skutecznie zaatakowano pewne lotnisko oraz port. Przed Bougie uszkodzono bombami dwa wielkie wyładowane po burty transportowce. Jedną aljancką łódź podwodną zniszczono bombami. Niemieckie samoloty myśliwskie i niszczycielskie zestrzeliły przed wybrzeżem Tunisu trzy samoloty aljanckie.

Angielski okręt strzela do francuskich uciekinierów.

Rzym, 16 listopada. **Agencja Stefani donosi z Algeciras co następuje:**

Pewna liczba Francuzów z Marokka usiłowała na małym staku dopłynąć do hiszpańskiego albo portugalskiego wybrzeża. Angielska korweta podjęła pościg po poprzedniem już zbombardowaniu statku uciekinierskiego przez samoloty i po ostrzelaniu go ogniem z karabinów maszynowych. Po mniej więcej dwugodzinnym pościgu statek zatonął, wskutek celnego trafienia przez angielską korwetę. Według oświadczenia brytyjskiej marynarki, wszyscy pasażerowie ponieśli śmierć.

Sukcesy japońskiej marynarki od czasu rozpoczęcia wojny.

Tokio, 16. listopada. **Agencja Domei donosi z kół pozostających w styczności z cesarsko-japońską marynarką, że od wybuchu wojny o Wielką Azję Wschodnią aż do ostatniego ogłoszenia Głównej Kwatery Cesarskiej z soboty, japońskie siły zbrojne marynarki zatopiły lub uszkodziły łącznie 370 nieprzyjacielskich okrętów wojennych. Nadto zatopiły, uszkodziły względnie zajęły one 897 statków transportowych. Oprócz tego 8 mniejszych statków wojennych zostało zajętych oraz zestrzelono albo zniszczono więcej niż 3.774 nieprzyjacielskich samolotów. Szczegółowe zestawienie brzmi następująco:**

Zatopiono okręty wojenne: 9 okrętów linjowych, 13 lotniskowców, 38 krążowników, 39 kontrtorpedwców, 3 statki do specjalnych zadań, 89 łodzi podwodnych, 8 kanonierek, 5 stawiaczy min, 7 poszukiwaczy min, 9 łodzi torpedowych, 16 innych małych statków, 3 statki pomocnicze, 2 statki nieokreślonego bliżej rodzaju.

Uszkodzono okręty wojenne: 9 okrętów linjowych, 4 lotniskowce, 20 krążowników, 18 kontrtorpedowców, 2 statki do zadań specjalnych, 39 łodzi podwodnych, 6 kanonierek, 2 stawiacze min, jedną minierkę, dwa torpedowce, 24 innych małych statków, dwa statki pomocnicze.

Zajęte statki: 2 kanonierki, 2 minierki, 2 torpedowce, 2 dalsze mniejsze statki. Liczba zatopionych, względnie uszkodzonych transportowców wynosi 394. Liczba zajętych 503.

Bilans sukcesów japońskich.

Tokio, 16 listopada. **Oprócz zniszczenia sześciu krążowników i jednego kontrtorpedowca koło wyspy Guadalcanar — o czem doniesiono w komunikacie głównej kwatery cesarskiej w sobotę — jedynie tylko na wodach południowego Pacyfiku w czasie od 7 sierpnia do 12 listopada zatopiono 54 aljanckie okręty wojenne — mianowicie 1 okręt linjowy, 5 lotniskowców, 22 krążowniki, 15 kontrtorpedowców, 9 łodzi podwdnych, 1 poławiacz min i 1 jeden okręt wojenny nieznanej klasy.**

Po ciężkiem uszkodzeniu w dniu 12 listopada dalszych 2 krążowników i 3 kontrtorpedowców, ogólna ilość okrętów wojennych, uszkodzonych na tych wodach w wymienionym okresie czasu, wynosi 23, a mianowicie 3 okręty linjowe, 4 lotniskowce, 7 krążowników, 7 kontrtorpedowców, 1 łódź podwodna i 1 poławiacz min.

Ponadto zatopiono lub uszkodzono 22 transportowce. Do tego dodać jeszcze należy 3 transportowce, na których w sobotę wzniecono pożary.

Gwałtowne burze w portugalskiej Afryce wschodniej

Lizbona, 16 listopada. **„Diario de Noticias“ donosi o gwałtownej burzy, jaka w dniu 12 listopada przeszła nad Lorenzo Marques w portugalskiej Afryce Wschodniej i która wyrządziła poważne szkody.**

Tego dnia późnem popołudniem rozpętała się potężna burza z towarzyszeniem ulewnego deszczu, trwającego półtorej godziny. Masy wód spłókiwały z wyżej położonych części miasta, kamienie, piasek, drzewa, płyty żelazne.

W niżej położonych częściach miasta poziom wody doszedł wkrótce do 2 m, przyczem pod wodą stanęły liczne sklepy oraz teatr. Wyrządzone szkody przekraczają 2 miljony escudos. Na szczęście nikt z ludzi nie odniósł obrażeń.

Katastrofalna trąba powietrzna w Bengalii.

Bangkok, 16 listopada. Jak obecnie podano do wiadomości, trąba powietrzna, która w dniu 16 października — o czem swego czasu donoszono — szalała ponad wielkiemi częściami indyjskiej prowincji Bengalii, pochłonęła 11.000 ofar ludzkch, przyczem blisko 700.000 pomieszczeń mieszkalnych zostało zniszczonych. Około półtora miljona ludzi zostało bez dachu.

Jak podaje stacja meteorologiczna w Bangkoku, szalał pomiędzy 9—11 listopada gwałtowny tajfun w południowej części Syjamu, gdzie skutkiem wylewów powstały pewne szkody.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 16 listopada. **Włoski komunikat wojenny z niedzieli brzmi następująco:**

Główna kwatera sił zbrojnych komunikuje: Wojska włosko-niemieckie w dalszym ciągu stawiały zacięty opór pochodowi aljanckich sił zbrojnych w Cyrenajce, zmuszając kilkakrotnie aljantów do twardych walk.

Nad morzem Śródziemnem i francuską Afryką północną ożywiona działalność lotnictwa. Myśliwcy mocarstw osi zestrzelili 9 samolotów, a dalszy samolot został strącony w płomieniach przez obronę ziemną wyspy Pantteleria.

Włoskie samoloty bojowe w locie zniżonym dokonały skutecznego ataku na pewne lotnisko we francuskiej Afryce północnej i spowodowały pożar licznych samolotów, które krótko przedtem wylądowały. Kontynuowano ataki z powietrza i od strony morza przeciwko jednostkom angielskim i amerykańskim na wodach algierskich. We wczesnych godzinach rannych dnia dzisiejszego, jedna z włoskich łodzi podwodnych pod dowództwem kapitana Rino Erlor w zatoce Bougie, dwoma torpedami trafiła krążownik angielski klasy „Leander“ (7.200 ton). Krążownik zatonął.

We wschodniej części morza Śródziemnego włoskie samoloty torpedowe skutecznie zaatakowały pewną eskadrę morską. Poważnie trafiono jeden kontrtorpedowiec, który uważać można za zatopiony.

Z lotów na nieprzyjaciela w ciągu dni ostatnich ogółem 10 samolotów włoskich nie powróciło do swej bazy.

W czasie ostatniego nalotu na Genuę 5 osób zostało zabitych, 14 rannych. Nazwiska ofiar zostaną opublikowane w miejscowej prasie.

Łódź podwodna, płynąca pod dowództwem kapitana Gianfranco Gazaana, odniosła na Atlantyku nowe sukcesy. Zatopiła ona uzbrojony angielski statek motorowy o pojemności 10.000 ton, a ogniem armatnim uzbrojony parowiec „Veerhaven“, pojemności 3.500 ton. Tem samem ta łódź podwodna w ciągu 10 dni zatopiła ogółem przeszło 30.000 ton tonażu aljanckiego lub też będącego na służbie aljantów. Niektóre załogi w tem jednego kapitana zabrano do niewoli.

*

Rzym, 16 listopada. **Włoski komunikat wojenny z poniedziałku brzmi następująco:**

Naczelna Kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

Włoskie i niemieckie oddziały sił zbrojnych wylądowały za zgodą francuskich władz cywilnych i wojskowych w Tunisie. Nasze ruchy wojsk na Korsyce i połud. Francji zostały zakończone.

Niemieckie bombowce zaatakowały lotniska francuskie w północnej Afryce. Kilka nieprzyjacielskich samolotów zostało zniszczonych na ziemi, 6 w walce z myśliwcami.

Siły zbrojne państw osi znajdowały się również wczoraj w Cyrenajce w gwałtownych walkach przeciwko jednostkom nieprzyjacielskim.

Nieprzyjacielskie lotnictwo, które rozwijało silną działalność, zostało kilkakrotnie zmuszone przez naszych myśliwców do walki, przyczem zestrzelono 3 samoloty bez własnych strat.

Nasze eskadry lotnicze bombardowały w locie nurkowym kolumny angielskie oraz ostrzeliwały ogniem z karabinów maszynowych i zadały nieprzyjacielskim oddziałom pancernym ciężkie straty.

Ubiegłej nocy bombardowały angielskie samoloty ponownie miasto Genuę, gdzie powstały w dzielnicach mieszkaniowych duże szkody i stwierdzono wśród ludności cywilnej czterech zabitych i 23 rannych. Nazwiska ofiar zostaną opublikowane w prasie lokalnej.

Nowy pociąg motorowy.

Madryt, 16 listopada. **Na przestrzeni między Maco a Madrytem wypróbowano we wtorek nowy hiszpański pociąg motorowy, którego plany pochodzą od pułkownika Goicoechea.**

Pociąg ten, ciągnięty przez lokomotywę motorową, wykazał podczas próbnych jazd wybitne wyniki i osiągnął miejscami szybkość ponad 150 km na godzinę. Nowa konstrukcja odznacza się 40% oszczędnością w materjale, przyczem to jest godne szczególnej uwagi, iż brak tu zupełnie usprężynienia gumowego. Wozy leżą niżej nad jezdnią, osiągając przez to większą stałość przy wielkich szybkościach, którą pociąg ten zachowuje nawet na krzywiznach. Ciężar własny wozów został tak dalece zmniejszony, że tarę wozów zredukowano o 40% w porównaniu ze zwykłemi wagonami kolejowemi. Osi pomiędzy poszczególnemi kołami zupełnie brak. Każde koło biegnie własnem łożyskiem, przez co przestrzeń między kołami może być wykorzystana dla celów ładunkowych.

Motor lokomotywy posiada siłę 350 KM, lecz obecnie konstruuje się już lokomotywę o 550 KM, przez co ma być osiągnięta szybkość do 200 km/godz. Cały pociąg jest sporządzony z hiszpańskich materjałów i jest nadzieja, że w najkrótszym czasie będzie można zacząć produkcję serjami, co będzie miało o tyle większe znaczenie dla hiszpańskiego kolejnictwa, jako że przez wojnę domową powstały poważne braki w taborze kolejowym, które z powodu wybuchu wojny jeszcze nie mogły zostać uzupełnione.

Pomysł do tego wozu pochodzi — jak już powiedziano — od pułkownika pionierów Goicoechea, który podczas wojny domowej był dowódcą pionierów 4-tej dywizji nawarskiej i od czasu zakończenia wojny pracował nad nową konstrukcją, która znalazła u władz hiszpańskich jak największy oddźwięk i najwyższe zainteresowanie.

Otwarcie japońskiego tunelu podmorskiego.

Tokio, 16 listopada. **Po 6-letniej pracy, przeprowadzonej z udziałem trzech miljonów robotników, w niedzielę o godz. 5-ej pierwszy pociąg pasażerski przejechał przez tunel podmorski Kwangmon, łączący macierzysty kraj japoński z wyspą Kyushiu.**

Tem samem w uroczystej formie zapoczątkowano ogólną komunikację na tej ważnej linji. Budowa tunelu planowana była już w roku 1897. Jednakowoż dopiero w roku 1918 plany te wkroczyły w konkretniejsze stadjum z chwilą, kiedy parlament uchwalił ich wykonanie. Dopiero wszelako w roku 1928 można było rozpocząć badania geograficzne. — Roboty ziemne rozpoczęto w listopadzie 1936 roku koło Moji, a z końcem stycznia 1937 koło Szymonosika. Koszta budowy wyniosły 50 miljonów jen.

Odkrycie nowej komety.

Helsinki, 16 listopada. **Kometa 13-ej wielkości, której siła światła w ciągu najbliższych tygodni będzie przybierała, została odkryta w nocy na 6 listopada przez obserwatorjum astronomiczne uniwersytetu w Turko.**

Z czterech komet odkrytych w roku bieżącym samo obserwatorjum w Turko odkryło trzy.

W kilku wierszach.

Parlament słowacki zwołany został na dzień 19 listopada na swą setną sesję.

*

Celem wzmocnienia garnizonu na wyspie Maderze, przed kilku dniami odjechał z Lizbony na pokładzie portugalskiego parowca „Lima“ transport, składający się z 200 żołnierzy portugalskich.

*

Pewien bombowiec sowiecki ostatnio przez pomyłkę wylądował na jednem z lotnisk fińskich. Kiedy załoga spostrzegła swój błąd i starała się ujść, samolot został zestrzelony, przyczem 6 członków załogi straciło życie.

*

Francuski gubernator Kochinchin oświadczył prasie, iż pod każdym względem solidaryzuje się z oświadczeniem generalnego gubernatora Indochin francuskich, w którym wyrażono zdecydowaną wolę wzmocnienia węzłów, łączących Indochiny francuskie z Japonją, oraz zamiar współpracy z mocarstwami osi po ataku anglo-amerykańskim na posiadłości francuskie w Afryce północnej.

20 zabitych i 200 rannych na weselu.

(k) W Cawnpore, obok Kalkuty, w czasie uroczystości weselnych w jednym z domów doszło do krwawej bójki między Hindusami a Mahometanami, w wyniku której 20 osób zostało zabitych, a 200 odniosło rany. Pewna wyznawczyni Mahometa, wychodząc zamąż za Hindusa, porzuciła wiarę ojców, co tak oburzyło okolicznych Mahometan, że rozpoczęli krwawą bójkę. Fakt, że uroczystości weselne, w czasie których przygrywała muzyka, odbywały się w pobliżu moszeji — dolał oliwy do ognia. Silny oddział policji dopiero nad ranem przywrócił spokój.

Sytuacja na froncie wschodnim.

Kraków, 17 listopada. Jakkolwiek uwaga czytelników pism zwróciła się w ostatnich dniach na wydarzenia nad morzem Śródziemnem, t. j. w Marokku i Algierze oraz na walkę niemieckich łodzi podwodnych z flotą aljancką przybijającą do brzegów Afryki, to jednak i na froncie wschodnim również rozgrywają się godne uwagi działania.

I tak w dniach 13 i 14 listopada prowadziły wojska niemieckie swoje ataki na południowym odcinku frontu wschodniego — zadając bolszewickim siłom zbrojnym ciężkie ciosy. Na terenie wschodniego Kaukazu grenadjerzy niemieccy popierani przez samoloty nurkowe zdobyli szturmem bolszewickie pozycje bunkrowe i silnie ufortyfikowane kopulaste wzgórki. W walkach brały udział samoloty bojowe typu „Ju 88" i „H 111", druzgocąc artylerją pokładową stanowiska górskie bolszewików oraz rezerwy ich. **Po gruntownem zniszczeniu linij bunkrowych, grenadjerzy ruszyli do ataków, które dały im szereg pozycyj wyżynnych.**

Na odcinku stepów kałmuckich odniosły znowu oddziały zmotoryzowane wojsk niemieckich niemniejsze sukcesy. W tych obszarach oddawna usiłowali bolszewicy zmusić wędrowne szczepy pasterskie do osiedlenia się i w związku z tem rozwinęli w niektórych punktach obfitujących w słodką wodę kołhozy hodowlane.

Ostatnio użyli bolszewicy te nieraz obszerne budynki w kołchozach do celów wojennych. Dzięki niespodziewanym wypadom formacje niemieckie zdołały rozbić umocnione kołchozy, wziąć kilka czołgów, wiele karabinów maszynowych i przeszło 100 jeńców.

Jeśli chodzi o Stalingrad, to oddziały niemieckie szturmowe po obfitem odrzuceniu sowieckich pozycyj i bateryj bombami rozpryskującemi posunęły się znowu na wschód. Oddziały te wtargnęły na pola gruzów, pokryte warstwą śniegu i po zaciętych walkach odebrały bolszewikom kilka silnie ufortyfikowanych bloków domów. Również ciężkie straty zadała bolszewikom niemiecka artylerja przeciwlotnicza ustawiona nad brzegiem Wołgi i kontrolująca ruch na tej rzece. Działa przeciwlotnicze zniszczyły działając wraz z samolotami nurkowemi kilka bateryj sowieckich na wschodnim brzegu rzeki, powodując też eksplozje stosów amunicji. **Dalsze zespoły nurkowców zniszczyły dworzec kolejowy — położony w kierunku południowo-wschodnim.** Na froncie Donu kontynuowały samoloty bojowe ataki kruszące przeciwko grupom sił sowieckich.

Szczególnie jednak skuteczne były ataki lotnictwa na środkowym odcinku frontu wschodniego. Zniszczono tam 17 sowieckich stanowisk bojowych wraz z załogami. Samoloty niemieckie, nie biorące uprzednio udziału w walce, skierowały się teraz przeciwko magazynowi amunicji, ukrytemu pod ziemią, obrzucając go bombami i powodując eksplozje i pożary, które przeniosły się na stosy amunicji, poprzednio nie dosięgnięte przez bomby. **Bolszewicy ponieśli w tej bitwie duże straty, a przedewszystkiem zniszczono im 24 kolumny pojazdów, oraz 3 pociągi towarowe, naładowane wojskiem i materjałami, oraz uszkodzono tory kolejowe.**

Nad górnym biegiem rzeki Terek załamały się wszystkie kontrataki sowieckie w ogniu zaporowym lub wskutek niemieckich kontrwypadów. Na pewną niemiecką dywizję, która posunęła się naprzód, przekraczając szosę Osetyńską, dokonali bolszewicy ataku przeważającemi siłami. Dywizja ta straciła przejściowo łączność ze swemi tyłami. Zarówno w tym czasie, jak i w toku dokonanego następnie przełamania pozycyj sowieckich celem przewrócenia łączności z tyłami, dywizja wzięła do niewoli około 3.000 jeńców, oraz zniszczyła 134 czołgi, 35 dział przeciwpancernych, 239 granatników i karabinów maszynowych, oraz 257 karabinów przeciwpancernych i unieszkodliwiła 4.500 min.

Jeśli chodzi o działalność przeciwko dowozom sowieckim, to w obszarze aż po Michałówkę zniszczono, według dotychczas nadeszłych meldunków, 6 długich transportowych pociągów, naładowanych wojskami, amunicja i sprzętem wojennym. W rejonie Kleckaja między Wołgą a Donem doszło do walk powietrznych, w których zestrzelono 6 samolotów sowieckich.

Neurastenję powoduje brak witamin?

(k) Jeżeli chodzi o przyczyny osłabienia nerwów oraz zapadania na neurastenję, to dotychczas zdania lekarzy różniły się między sobą. W wielu wypadkach zachorowań, które podciągano pod miano neurastenji, nie można było zbadać zasadniczej przyczyny choroby. Ostatnio w naukowych kołach lekarskich zwrócono uwagę na fakt, że podobne symptomy, jak przy neurastenji, występują z przyczyny braku witamin. Dokładniejsze badania wykazały, że brak lub niedostateczna ilość witaminy „B. 1" wywołuje symptomy podobne do neurastenji. Stan chorego natychmiast polepsza się, skoro dostarczy mu się odpowiedniej ilości witamin. Z powyższego można wnioskować, że neurastenja powstaje z powodu niedostatecznej ilości witamin doprowadzanych do organizmu. Nad rozwiązaniem tego ciekawego zagadnienia pracują obecnie lekarze.

Szmuglowali złoto.

(k) Przy próbie sprzedaży 1½ kilograma złota został aresztowany w Bukareszcie pewien szofer z trzej elektrotechnicy. Złoto zostało przeszmuglowane z gminy Campenie (pow. Turda) w Siedmiogrodzie do Bukaresztu.

Handel z Generalnem Gubernatorstwem podlega opodatkowaniu.

Kraków, 16 listopada. Od dnia 1 listopada podlegają opodatkowaniu towary wwożone do Gen. Gub. i wywożone z Gen. Gub. oraz obroty uszlachetniania za zapłatą dla rachunku zagranicznego, jakoteż wynagrodzenia dla handlarzy wywozowych i wyrównania pieniężne za wywóz. Dostawy przeprowadzone przed tym terminem, uważane są jeszcze za wolne od podatku.

Wprowadzenie do Gen. Gub. rzeczy, które wykorzystane będą we własnem przedsiębiorstwie, nie będzie od dnia 1 listopada bonifikowane. Uszlachetnienie za zapłatą dla zleceniodawcy zamieszkałego w jednym z podlegających temu zarządzeniu terenów Rzeszy oraz obszarów okupowanych przestało być również wolne od podatku. Tereny, dla których obowiązuje to zarządzenie są następujące: Generalne Gubernatorstwo, Protektorat Czech i Moraw, Styrja Dolna, Kraina, Alzacja, Lotaryngja, Luxemburg, okupowane tereny holenderskie, okręg białostocki, Komisarjat Ostland, Ukraina i pozostałe okupowane tereny wschodnie.

Wiadomości lokalne.

LISTOPAD
17
Wtorek

Dziś: Grzegorza
Jutro: Romana m.

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 15.00 do 6.30

Rybołówstwo bez zezwolenia wzbronione.

Kraków, 16 listopada. Gospodarka rybna jest uregulowana przez prawo, które określa kwestje rewirów rybnych, czas ochronny ryb, sprzęt rybacki itp. Zgodnie z obowiązującemi ustawami połowu ryb przy pomocy sieci, wędek itp., mogą dokonywać jedynie uprawnieni do rybołówstwa, przyczem za uprawnionego uważa się dzierżawcę obwodu rybackiego. Dzierżawę obwodów rybackich przeprowadza Izba Rolnicza, a umowy dzierżawne zatwierdza starosta.

Kto zajmuje się połowami ryb, powinien posiadać przy sobie ważną kartę rybacką lub wędkarską. Osoby nieuprawnione, schwytane na gorącym uczynku bezprawnego rybołówstwa, podlegają karze grzywny i więzienia oraz odebraniu sprzętu rybackiego. **Karze podlegają także osoby, które dokonują połowu ryb w okresie ochronnym lub poniżej wymiarów ochronnych.**

W związku z tem przypominamy, że od dnia 15 V 1942 r. obowiązuje czas ochronny dla: 1) pstrąga strumieniowego, wymiar ochronny 25 cm do 15 XII 1942 r; 2) pstrąga źródlanego, wymiar ochronny 25 cm; 3) raka szlachetnego (samiczka) wymiar ochronny 9 cm; od 15 X. 1942 roku do 31 VII 1943 r.; 4) raka szlachetnego (samiec), wymiar ochronny 9 cm od 15 X do 15 III 1943 r.; 5) raka bagiennego (samiczka), wymiar ochronny 10 cm, od 15 X do 31 VIII 1943 r.; 6) raka bagiennego (samiec), wymiar ochronny 10 cm, od 15 X do 15 III 1943 r.

Kasa Bezprocentowa udziela nadal pożyczek.

(Zet) **Kielce,** 17 listopada. **Kasa Bezprocentowa przy Polskim Komitecie Opiekuńczym w Kielcach-Miasto w swej nieprzerwanej działalności w kierunku służenia pomocą finansową drobnemu rzemiosłu i handlowi, udzieliła w ubiegłym miesiącu 12 osobom pożyczek na cele rzemiosła, 16-tu osobom na cele handlowe i dwu osobom do założenia ogrodu i jadłodajni, wydatkując na ten cel ogólną sumę zł. 8.850.**

Wpływy w tym samym okresie składały się przedewszystkiem ze spłat pożyczek poprzednio udzielonych (zł. 7.691), pożyczek zaciągniętych (zł. 1.000), z wpłat na fundusz administracyjny itp. Nowych wniosków o pożyczki Kasa otrzymała 28 i tyleż wniosków załatwiła przychylnie.

W trosce o wcześniejsze warzywa.

(Zet) **Jędrzejów,** 17 listopada. **W celu zaopatrzenia ludności powiatu jędrzejowskiego w wcześniejsze warzywa, a szczególnie kapusty, kalafiorów, kalarepki, marchwi, grochu itp., odnośne władze rolnicze powiatowe wydały zarządzenie do 54 majątków i gospodarstw ogrodniczych na terenie powiatu o rozszerzenie obszaru conajmniej o 110 ha pod uprawę tych warzyw.**

Majątki, które nie będą w stanie wyprodukować flanc dla swoich terenów, mogą zgłaszać swoje zapotrzebowanie do powiatowego instruktora ogrodniczego w Jędrzejowie, który w tym celu zobowiąże ogrodników, posiadających większe ilości inspektów do wyprodukowania ewentualnie brakującej ilości flanc.

Pozatem w celu zabezpieczenia powiatu jędrzejowskiego specjalnie w nasiona kapusty, zaprowadza się uprawę kapusty nasiennej na obszarze 2 ha, zobowiązując do tej produkcji 8 majątków (po 1/4 ha).

Wykaz mieszkań.

(Zet) **Kielce,** 17 listopada. **Wszyscy właściciele i administratorzy nieruchomości m. Kielce, z wyjątkiem domów położonych w dzielnicy niemieckiej, wezwani zostali ostatniem zarządzeniem burmistrza do sporządzenia dokładnych list mieszkań, z uwzględnieniem nazwy ulicy, numeru domu, nazwiska właściciela, względnie administratora, numeru mieszkania, położenia mieszkania (parter, piętro, front etc.), ilości znajdujących się pokoi, wysokości czynszu, imienia i nazwiska lokatora, ilości osób zajmujących dane mieszkanie itd. O ile mieszkanie jest wolne, należy to podać.**

Listy winny być złożone osobiście przez właścicieli lub administratorów domów w urzędzie mieszkaniowym zarządu miejskiego przy ul. Kolejowej 23 (III p.) w ostatecznym terminie do 15 bm. Formularze do tego celu nabyć można w urzędzie mieszkaniowym.

Nowy rozkład jazdy pociągów.

(Zet) **Kielce,** 17 listopada. **Według obowiązującego obecnie nowego rozkładu jazdy pociągów osobowych, do Kielc przychodzą pociągi:**

Z Warszawy: 3.14; 12.31; 17.08 (posp.).
Z Krakowa: 1.42; 13.18 (posp.); 16.11; 21.12.
Z Częstochowy: 9.34; 15.54; 23.45.
Z Katowice: 4.02; 11.12; 16.58 (tylko w dni robocze).
Ze Skarżyska: 0.55; 4.55; 18.54.
Z Dęblina: 7.11.
Z Sędziszowa: 9.04.
Z Kielc odchodzą:
Do Warszawy: 1.52; 13.23 (posp); 17.07.
Do Krakowa: 3.26; 7.21; 17.13 (posp)..
Do Częstochowy: 3.23; 11.29; 19.19.
Do Katowic: 1.05; 12.41 (tylko w dni robocze); 16.55.
Do Skarżyska: 4.20.
Do Dęblina: 14.55; 21.22.
Do Sędziszowa: 5.05.
Do Łukowa: 3.14.

Ochronne wały wiślane w okręgu radomskim.

Radom, 16 listopada. **Regulacja Wisły w Okręgu Radomskim była jedną z najważniejszych robót, rozpoczętych po zakończeniu wojny. Właśnie w tym Okręgu miały najczęściej miejsce wielkie wylewy wiosenne lub letnie, które albo uniemożliwiały roboty wiosenne w polu albo niszczyły przyszłe plony.**

Dla zabezpieczenia tamtejszych terenów przed groźbą takich powodzi, przedsięwzięto zaraz na początku budowę wielkiego wału ochronnego, który obliczony na długość 8 km, ma okiełznać wzbierające wody wiślane w najniebezpieczniejszych miejscach.

Wał posiada podstawę szeroką na 30 metrów, wysoki zaś jest na 8 metrów. W ciągu pół roku przeprowadzono budowę 4 km tego wału, druga część leży w planie budowlanym przyszłego roku.

Jednakże już obecnie zabezpieczono wielkie połacie nizinne przed zalewem tak, że ludność mogła spokojnie przygotować pola do wiosennych zasiewów.

Akcja zapobiegawcza kolumn sanitarnych.

Kielce, 16 listopada. **Wybitną akcję w zwalczaniu chorób zakaźnych na terenie Kielc odgrywają powołane do życia kolumny sanitarne pod nadzorem lekarza sanitarnego.**

Utworzone kolumny, w składzie po trzy osoby każda, przeprowadzają na obszarze miasta szczegółowe kontrole podwórek, studzien, ustępów, dołów kloacznych oraz zabudowań mieszkalnych. **Szczególną uwagę zwraca się na wszystko, co grozi niebezpieczeństwem rozszerzenia się chorób zakaźnych.** Przez wykrywanie źródeł zapobiega się roznoszeniu na dalsze objekty. W każdym wypadku stwierdzenia brudu i niechlujstwa, względnie ogniska wszawicy sanitarjusze kierują osobników podejrzanych do zakładu kąpielowo-dezynfekcyjnego przy zastosowaniu specjalnych środków.

W ubiegłym miesiącu przeprowadzono ścisłą kontrolę dwóch ulic, gdzie zbadano ogółem około 500 domów, co daje kilka tysięcy mieszkań. Wszelkiego rodzaju śmiecie, pomiędzy któremi kryje się miljony przeróżnych mikrobów, powodujących choroby zakaźne, zostały usunięte, przez co stan sanitarny na skontrolowanych posesjach doprowadzono do porządku.

W najbliższych dniach kolumny sanitarne przystąpią do prac drugiej części miasta, przyczem w pierwszym rzędzie brane są pod uwagę ulica Radomska i Kolejowa.

Kradzieże i inne wypadki.

(Zet) **Kielce,** 17 listopada. **W nocy na 11 bm. z chlewa, na szkodę leśniczego w Niewachlowie (pow. Kielce), skradziono dwa wieprze wagi ponad 100 kg. Wieprze te były przydzielone leśniczemu przez Landwirtschaft w Kielcach.**

Kierownik Spółdzielni Krawieckiej w Kielcach (Pierackiego 21), zameldował policji o skradzeniu mu, po uszkodzeniu drzwi, z warsztatu krawieckiego różnych materjałów na sumę 4000 zł. Nieznani sprawcy dostali się do warsztatu w nocy.

Józefa Górna, uczenica Szkoły Handlowej w Kielcach, o zaginięciu której pisaliśmy przed kilku dniami, powróciła do domu po kilkudniowej nieobecności.

W korytarzu zarządu miejskiego w Kielcach zagubiła dokumenty i 200 zł. gotówką Gertruda Włosińska z Kielc (Długa 3). Dowody były wystawione na jej imię i męża, Eugenjusza.

Mieszkance ulicy Wrzosowej 44 w Kielcach, Marji Młodeckiej, skradziono z ganku mieszkania męski płaszcz gabardinowy, wartości około 500 zł.

Po urwaniu kłódki skradziono z drwalki Marjana Wilkowskiego w Kielcach (Przedłużenie Alei), 2 króliki, 2 siekiery i piłę ogólnej wartości 200 zł.

PLACÓWKA SŁUŻBOWA DLA GENERATORÓW. Generalny pełnomocnik dla spraw zbrojeniowych utworzył centralną placówkę dla generatorów, „Pełnomocnik krajowy dla Generalnego Gubernatorstwa". Placówka ta znajduje się w lokalu służbowym Wydziału Służby Drogowej Głównego Wydziału Spraw Wewnętrznych przy Rządzie Gen. Gub.

(Zet) **UCIECZKA Z ARESZTU.** Z aresztu gminnego w Złotej (pow. Busko) zbiegł po uprzedniem wyrąbaniu muru pod oknem 56-letni Andrzej Kozera, mieszkaniec wsi Pełczyna, gminy Żołta, zatrzymany pod zarzutem dokonania pewnego przestępstwa.

(Zet) **ZWŁOKI KOBIETY W LISIEJ JAMIE.** Makabrycznego odkrycia dokonał jeden z gajowych w lesie między Słupcem i Szczecnem w powiecie kieleckim, mianowicie w lisiej jame. Z jamy tej widać było tylko stopę, cała część bowiem ciała ukryta była w jamie. Zwłoki były w zupełnym rozkładzie tak, że trudno ustalić rysopis i wiek; ubiór wskazuje, że była to młoda kobieta, pochodząca z miasta. Zwłoki musiały leżeć w jamie kilka tygodni, przyczem były ślady uszkodzenia przez zwierzęta, najprawdopodobniej przez lisy. Żadnych dokumentów przy trupie nie znaleziono.

(Zet) **NAPAD.** Wieczorem dnia 10 bm. do mieszkania młynarza Jana Jeziorskiego w miejscowości Młynek, gminy Kluczewsko) dawny powiat włoszczowski) wtargnęło 4-ch bandytów, uzbrojonych w krótką broń palną i zażądało wydania pieniędzy i biżuterji. Rabusie w ten sposób sterroryzowali wszystkich domowników, że zmusili ich do położenia się na podłodze i następnie poprzykrywali im głowy pierzynami. Łupem bandytów padło: 5.000 zł. gotówką w różnych banknotach, 2 zegarki męskie kieszonkowe, pierścionek złoty damski, obrączka złota męska z monogramem „J. J.", papierośnica chromowa, pióro wieczne złote 14-karatowe ze złotemi obwódkami, kożuch męski z białej wełny i t. p. Po splondrowaniu mieszkania sprawcy udali się do młyna, skąd zabrali pas transmisyjny blankowy żółty, długi 9 mtr., szer. 12 cm, i grubości 7 mm, w dobrym stanie. Wartość zrabowanych przedmiotów poszkodowany oblicza na około 6.000 zł.

(Zet) **OBRABOWALI KASĘ.** Do mieszkania wójta gminy Grabki (pow. Busko) Andrzeja Kowalskiego weszło wieczorem 3-ch osobników i zmusiło go do udania się z kluczami do zarządu gminy, mieszczącego się we wsi Raczyce. Po otwarciu kasy bandyci zrabowali z niej sumę zł. 3.142 i zbiegli w niewiadomym kierunku.

Kącik szachowy.

Nr. 3.

Mistrz świata Aljechin.

Do najtęższych szachistów współczesnej doby należy bezsprzecznie mistrz świata, Dr. A. Aljechin.

Z pochodzenia Rosjanin, przyjął później obywatelstwo francuskie. Obecnie liczy 50 lat. Mistrzostwo świata zdobył pierwszy raz w 1927 r. i dzierżył je aż do 1935 r. Groźnego rywala znalazł w holenderskim mistrzu szachowym Dr. Euve, który w latach 1935—37 wysunął się na czoło i zdystansował Aljechina. Wkrótce jednak Dr. Aljechin poprawił swą formę i w 1937 r. znów zdobył mistrzostwo świata. Że i obecnie znajduje się w bardzo dobrej formie, świadczy fakt, że Aljechin zdobył ostatnio w turnieju monachijskim tytuł mistrza Europy i zajął pierwsze miejsce w turnieju w Gen. Gubernatorstwie.

(Dr. K.) Kraków, dnia 15 listopada.

PARTJA NR. 4.

Białe: Rellstab **Czarne: dr Aljechin**

grana w turnieju w Monachjum w b. r.

Nieregularna.

1.	Sg1—f3	Sg8—f6	32.	Kg2—h1	Hf8—h6
2.	g2—g3	d7—d5	33.	Wf1—e1	Wg8—f8
3.	d2—d4	c7—c6!	34.	Sd3—b2	Sc4—e3
4.	Gf1—g2	Gc8—f5	35.	c3—c4	Wf7—c7
5.	0—0	Sb8—d7	36.	c4—c5	b6—b5
6.	b2—b3	e7—e6	37.	Hc1—c3	Kc8—d7
7.	Gc1—b2	Gf8—e7	38.	a2—a4	a7—a6
8.	Sb1—d2	Sf6—e4	39.	We1—a1	Wf8—b8
9.	Sd2×e4	Gf5×e4	40.	a4×b5	a6×b5
10.	Sf3—d2?	Ge4×g2	41.	Sb2—d3	Wb8—c8
11.	Kg1×g2	h7—h5!	42.	Wf2—a2	Hh6—g5
12.	h2—h3	f7—f5	43.	Hc3—c1	Wc8—f8
13.	f2—f3	h5—h4	44.	Wa2—a7	Wf8—c8
14.	e2—e4	Hd8—c7!	45.	Wa7—a6	Wc8—g8
15.	Hd1—e1	0—0—0	46.	Wa1—a2	Wg8—f8
16.	g3—g4	Ge7—g5	47.	Wa6—a7	Wf8—c8
17.	e4—e5	Gg5—f4	48.	Wa7×c7+	Wc8×c7
18.	b3—b4!	Sd7—b6	49.	Wa2—a8	Kd7—e7
19.	Sd2—c3	Wd8—f8	50.	Wa8—h8	Hg5—g7
20.	Gb2—c1	g7—g5	51.	Sd3×f4!	Ke7—d7
21.	Sb3—c5	Wh8—h6	52.	Wh8—d8+	Kd7—e7
22.	Sc5—d3	Gf4×c1	53.	Hc1×e3	Wc7—a7
23.	He1×c1	Sb6—c4?	54.	Wd8—d6	Wa7a1+
24.	Hc1×g5	Wh6—h8	55.	Kh1—h2	Wa1—a2+
25.	Wa1—e1	Hc7—h7	56.	Kh2—g1	Wa2—a1+
26.	Wf1—f2	Wh8—g8	57.	Kg1—f2	Wa1—a2+
27.	Hg5—c1	Wf8—f7	58.	Kf2—e1	Hg7—h7
28.	Hc1—d1	Hh7—h6	59.	Sf4×d5+!	e6×d5
29.	Hd1—c1	Hh6—f8	60.	He3—g5+	Ke7—f7
30.	We1—f1	b7—b6	61.	Hg5—f6+	Poddały.
31.	c2—c3	f5—f4?			

Partja, którą powyżej zamieściliśmy, jest jedyną, jaką Aljechin przegrał w turnieju monachijskim w bieżącym roku.

*

W ostatnio rozegranym turnieju szachowym w Szwajcarji, pierwsze miejsce, a temsamem i tytuł mistrza tego kraju, zdobył Ehrat z Zurychu.

Kraj i ludzie „czarnej“ Francji.

Kraków, 17 listopada.

Algier, którego powierzchnia wynosi 2.2 miljonów kilometrów kwadratowych, jest z pośród francuskich krajów pomocniczych najstarszą zdobyczą Francji na terenie Afryki północnej. Kraj ten od roku 1830 oficjalnie należy do Francji, jednakże dopiero w roku 1923 został jej faktycznie podporządkowany.

Budując liczne linje kolejowe, objekty portowe oraz arterje komunikacyjne, przyczynili się Francuzi do rozwoju swych kolonjalnych posiadłości w Afryce północnej. O rozbudowie linij kolejowych świadczyć może fakt, iż bez przesiadania **można tam przebyć koleją przestrzeń z Tunisu poprzez Algier aż do Casablanki, leżącej nad oceanem Atlantyckim.** Sam Algier posiada sieć kolejową długości około 5000 km. Główna linja kolejowa biegnie od Tunisu wzdłuż wybrzeża morskiego, przebiega miasto Constantine i ciągnie się do Rabatu, będącego stolicą Algierji. Główna ta linja posiada dwa wielkie odgałęzienia, sięgające na dległość około 800 km wgłąb pustyni. Są to jednak przeważnie wąskotorowe linje jednotorowe. Długość utrzymanych w należytym stanie dróg bitych w Algierji wynosi 1,200 km. Od roku 1938 przebiega przez Saharę linja autobusowa, ponadto w budowie znajduje się linja kolei transsaharskiej.

Od wschodu Algier graniczy z Tunisem. Od zachodu zaś z Marokko. Od morza ciągnie się Algier na przestrzeni ok. 1000 km, sięgając w niektórych miejscach na 1.600 km w głąb „czarnego lądu“. **Obszar Algieru dzieli się na północny i południowy.** Na południu kraju nie istnieje jakaś stała wytyczona granica, a raczej „rozpływa się“ ona w piaszczystych bezmiarach Sahary, sięgając mniej więcej środkowej części krainy Atlasu. Obszary południowe są kilkakrotnie większe od północnych i rozmiar ich liczy 1,9 mil. km² przy stosunkowo słabem zaludnieniu, wynoszącem 640.000 mieszkańców, z czego 10.000 przypada na Europejczyków. Obszar życiowy ogranicza się w tych okolicach wyłącznie do oaz. Ciągnące się na 300—400 km wgłąb lądu obszary północne, zamieszkałe są przez 6.5 mil. mieszkańców, z czego 970.000 stanowią Europejczycy. Dzielą się one na trzy przyrodnicze strefy, mianowicie na Tell-Atlas, teren wyżynny, wreszcie Atlas saharski.

Tell-Atlas opada stromo ku wybrzeżom morza Śródziemnego, tworząc tam kilka nielicznych zatok.

Strefa wyżynna ciągnie się na szerokości od 80 do 150 km. Dzięki opadom atmosferycznym, teren ten podszyty jest znacznemi lasami, tudzież posiada pola uprawne i z tego powodu uchodzi za najbardziej uprawną część Algieru. Południowe stoki Tell-Atlasu opadają ku szerokim, suchym i niezbyt urodzajnym równinom, położonym na wysokości 400 do 1000 m. Na terenach tych szczepy koczownicze wypasają stada bydła.

Trzecia strefa, tworząca niejako przejście w teren pustynny, to t. zw. Atlas saharski o podłożu kredowo-wapiennym.

Ze względów gospodarczych Algier przedstawia dla Francji olbrzymie znaczenie, bowiem stamtąd wywozi się największe w świecie ilości winogron i wina. Teren Afryki północnej znany jest w szerokim świecie z uprawy oliwek. Dolina Metidji w zapleczu Algieru uchodzi za jeden olbrzymi ogród owoców południowych, gdzie poważnym produktem eksportowym są uprawiane tam zboża, w szczególności zaś pszenica. Znacznie większe znaczenie, niż ze względów rolniczych posiada Algier dla przemysłu francuskiego, a to z uwagi na jego niezmierne skarby kopalniane. **W głębi ziemi spoczywają poważne złoża rudy żelaznej, ołowiu, fosforu, antymonu, miedzi i rtęci, a ponadto olbrzymie pokłady węgla kamiennego, przyczem oddalone o 600 km od wybrzeża zagłębie Hadi-Ratna rozciąga się na obszarze 8.600 km kwadr.** Na razie jednak eksploatowane są złoża węglowe w Kenedzy, gdzie roczna produkcja przekracza 30.000 ton. Odkryto nawet pokłady ropy naftowej, ale jej eksploatacja nie jest znaczna. Poważne cyfry wykazuje natomiast eksploatacja rud żelaznych, jeśli się weźmie pod uwagę, że w ciągu ostatnich 70 lat wydobyto 58 miljonów ton, przyczem w roku 1936 wywieziono ogółem 2.1 milj. ton, z czego na wywóz do Anglji przypada 1.35 milj. ton. Jednym z najobficiej spotykanych minerałów w Algierze są fosforany wapienne, których złoża ocenia się na miljard ton. Roczna eksploatacja tychże wynosi 600.000 ton. Eskploatacja ołowiu, cynku, antymonu i siarki była bardzo poważna i uzależniona od sytuacji na rynkach światowych.

Z uwagi na niski stan populacyjny w kraju, jedynie 3/4 zamieszkałych w Algierze Europejczyków jest pochodzenia francuskiego, przyczem przeważna ich liczba przebywa w miastach. Do dzisiejszego dnia ludy tubylcze dzierżą prym w rolnictwie, aczkolwiek w okresie zdobywania tej ziemi przez Francję miały miejsce liczne wypadki wywłaszczeń, które doprowadziły do tego, że 23.400 km kwadr. ziemi ornej znajduje się w rękach przybyszów z Europy.

Miasta posiadają wybitne cechy europejskie.

Jedenaście z pośród większych miast liczy powyżej 25.000 mieszkańców, a stolica kraju Algier, będąca zarazem znacznym portem, liczy 257.000 mieszkańców, w tej liczbie 177.000 Europejczyków. Algier nazywany jest przez Francuzów „Białem miastem“, a nazwa ta utarła się z powodu pięknego widoku jasnych budynków amfiteatralnie zbudowanych na wznoszącym się ku górze terenie, których ukoronowaniem jest szczyt Kasbah wraz z cytadelą, wznoszącą się na wysokości 123 m. Wspaniały widok na miasto roztacza się zwłaszcza dla podróżnego, płynącego ku Algierowi na pokładzie statku. **Miasto składa się z dwóch zasadniczych dzielnic, mianowicie dolnej — europejskiej, tudzież górnej — maurytańskiej.** Założone w roku 925 przez Arabów, posiada uniwersytet, akademję handlową, muzeum archeologiczne, obserwatorjum astronomiczne i meteorologiczne, tudzież jest siedzibą francuskiego gubernatora.

W Algierze stacjonuje korpus armji francuskiej.

Po Algierze, największem miastem jest **Oran**, liczący 200.700 mieszkańców, z czego 152.600 stanowią Europejczycy. **Port Oran jest drugim co do wielkości po porcie algierskim.** Zarówno Oran, jak i Algier posiadają porty wojenne. Miasto Oran założyli w roku 900 Arabowie. W latach 1509—1608 oraz od 1727 do 1792 było ono w posiadaniu Hiszpanji, zaś w roku 1831 przeszło znów w ręce Francji. Centrum zachodniego Algieru stanowi teren odległy o ok. 150 km od granicy Marokka.

Podobnie jak reszta ziem północno-afrykańskich jest Algier krajem śródziemnomorskim, którego rozwój kulturalny i gospodarczy uzależniony jest w zupełności od wpływów europejskich. Od reszty Afryki oddziela go pustynny bezmiar piaszczystej Sahary.

Francuskie Marokko zamieszkałe 6.3 milj. mieszkańców, z czego 177.000 stanowią Francuzi, 161.000 żydzi, wreszcie 24.000 przypada na Hiszpanów. Na tubylczą ludność składają się poszczególne szczepy, z których najgłówniejszemi są Berberyjczycy (Kabyle), Kaurowie, Arabowie i Murzyni.

Teren **Marokka hiszpańskiego**, zwany również krajem Riffenów, zamieszkuje masa ludzka, licząca 800.000 głów, z czego na Europejczyków przypada 45.000, a na żydów 30.000 osób. Naturalną jego granicą jest wybrzeże morza Śródziemnego, ciągnące się na przestrzeni ok. 300 km, przyczem wybrzeże atlantyckie łącznie z Tangerem i Ifni na długości 200 km należy do Hiszpanji, zaś na przestrzeni 700 km do Francji.

Na atlantyckiem wybrzeżu Marokka znajduje się ważny punkt portowy

mianowicie portowe miasto Casablanca, liczące 163.000 mieszkańców, z czego 56.000 stanowią Europejczycy. Europejska dzielnica jest bardzo nowoczesna i wytworna, natomiast mahometańska niezwykle oryginalna z uwagi na swą specyficzną strukturę i egzotykę. Zasadniczym artykułem wywozowym są fosforany. **Z Casablanki biegnie wgłąb kraju kilka linij kolejowych oraz dróg bitych, w szczególności do Marakesz (zwanem również Marokko), liczącego 191.000 mieszkańców, z czego 15.000 żydów** i **7.000 Europejczyków.** Wspomniane miasto, leżące w odległości 100 km od wybrzeża, jest siedzibą władz administracyjnych i większego garnizonu wojskowego, oraz uchodzi za jeden z ważnieiszych rynków handlowych Marokka południowego. Leży ono na wysokości 453 metry nad poziom morza na terenie żyznej oazy. Do osobliwości miasta zalicza się pałac sułtana, cytatela, oraz meczety powstałe w XII wieku. **Początek historji miasta datuje się od roku 1062, w którym to roku mieli go założyć Almorawidiowie.** Siedziba sułtana znajduje się w Fezie.

Miasto, liczące 112.000 mieszkańców, leży na wysokości 350 metrów n. p. m. na niezwykle żyznej glebie. Jest ono środowiskiem życia religijnego, państwowego i gospodarczego tej części kraju. Malowniczo położona dzielnica starego miasta ciągnie się wzdłuż doliny Qued-Fes. Niemniej piękny widok przedstawia objęta w mury, a położona na wzgórzu dzielnica nowomiejska, gdzie znajduje się pałac sułtana, koszary wojskowe i dzielnica europejska oraz żydowska.

W roku 808 stał się Fez stolicą domu panującego Trizydów i po Mecce był celem pielgrzymek dla wyznawców islamu.

W roku 1911 miasto zostało zajęte przez Francuzów.

Siedziba generalnego rezydenta francuskiego i dowódcy oddziałów wojskowych, liczących na stopie pokojowej ok. 80.000 żołnierzy, mieści się w miejscowości **Rabat**, leżącej na wybrzeżu Atlantyku, oddalonej o około 100 km na wschód od Casablanki. Rabat ma 84.000 mieszkańców, z tej liczby 27.000 Europejczyków.

Kraj marokkański otoczony jest od zachodu trzema łańcuchami wyżyny Atlasu, zaś od północy pogórzem Sebu i Riff, spadając ku wybrzeżu atlantyckiemu i tworząc równinę. W rejonie wybrzeżnym panuje klimat śródziemnomorski, zaś wewnątrz kraju tropikalny i suchy. Świat roślinny odpowiada roślinności krajów śródziemnomorskich. W górach, sięgających do wysokości 2600 metrów rosną wysokopienne drzewa. Świat zwierzęcy odpowiada warunkom panujących pod tym względem na pozostałych ziemiach północno-afrykańskich! **W górach spotyka się lwy i pantery, w terenie stepowym gazele, na południu zaś hijeny i szakale.** Tubylcze ludy koczownicze trudnią się hodowlą owiec, osłów, wielbłądów, cieląt i koni. Na uwagę zasługują typowe dla tego kraju osiedla ludzkie, zwane kasba i kait, oraz niemniej ciekawe, z uwagi na specjalną strukturę, ufortyfikowane spichlerze na pomieszczenie zbiorów i paszy dla bydła. Poza rolnictwem i hodowlą bydła głównemi źródłami dochodu miejscowej ludności jest górnictwo i sztuka ludowa. Uprawia się tam jęczmień, pszenicę, kukurydzę, oliwki, winną latorośl i owoce. Sieć kolei na ziemi marokkańskiej, należącej do Francji, liczy 2300 km, przyczem posiada ona połączenie z linjami algierskiemi. W ostatnich czasach powstały niemniej ważne linje lotnicze z bezpośredniemi połączeniami do Marsylji, Tuluzy i Dakaru. Głównemi artykułami handlowemi są materjały, herbata i cukier oraz ziemiopłody, wreszcie kopaliny, a mianowicie rudy ołowiu, manganu, żelaza, cynku, dalej bauksyt i fosfaty.

Czy pan o tem słyszał?

Zmarł kamerdyner prezydenta Krügera.

(k) W Hilversum zmarł w 86-tym roku życia Hoppe, były kamerdyner Pawła Krügera. Zmarły cieszył się wielkiem zaufaniem dzielnego prezydenta Burów i wiernie towarzyszył temu ostatniemu tak w chwilach szczęśliwych, jak i w latach niedoli. On też towarzyszył exprezydentowi na wygnaniu i odprowadził zwłoki jego na wieczny spoczynek w Pretorji. Następnie Hoppe wyemigrował do Holandji i zamieszkał w Hilversum. Dom jego był jakby małem muzeum, w którem były zgromadzone pamiątki różnego rodzaju, tyczące się bądź jego pana Pawła Krügera, bądź Burów.

Plan założenia wschodnio-azjatyckiego muzeum.

(k) Rząd w Tokio zatwierdził ostatnio plan założenia wielkiego wschodnio-azjatyckiego muzeum. W ten sposób będzie można łatwo zorjentować się w kulturalnej twórczości całej Azji wschodniej. W najbliższych trzech latach specjalne komisje mają zająć się gromadzeniem materjału.

Śpi od pół roku.

(k) Lekarze hiszpańskiego miasta Albacete silą się obecnie nad rozwiązaniem ciekawej zagadki, polegającej na tem, że jeden z pacjentów po przebyciu pewnej choroby zapadł w głęboki sen. Pacjent ten śpi już od kwietnia i budzi się co pewien okres czasu jedynie na parę chwil. Dotychczas nie zdołano stwierdzić u niego żadnej choroby, przyczem serce jego pracuje zupełnie normalnie. Odżywianie odbywa się drogą sztuczną.

Twarda czaszka.

(k) Niecodzienny wypadek zdarzył się w tych dniach w węgierskiej miejscowości Berettyo. Pewnemu robotnikowi,, który był zatrudnionym przy budowie mostu, spadła na głowę, z 15 metrowej wysokości, na 10 cm. gruba deska. Koledzy robotnika oniemieli z przerażenia, kiedy zobaczyli, że ten pod wpływem uderzenia deski zwalił się na ziemię. Po kilku jednak sekundach ofiara wypadku zerwała się na równe nogi i jakby nigdy nic nie zaszło, zabrała się do dalszej pracy. Przeprowadzone później badania lekarskie wykazały, że robotnik został jedynie lekko zraniony w głowę. W każdym razie głowa jego okazał.a się bardzo odporną, skoro deska przy zetknięciu się z nią pękła na dwie części.

Niedźwiedź atakuje publiczność.

(k) W Wassenaar, w ogrodzie zoologicznym, doszło do paniki wśród zgromadzonej publiczności. Skoro pogromca wszedł do klatki, niedźwiedź zachowywał się bardzo niespokojnie i w pewnym momencie rzucił się na niego. Napadniętemu przyszedł natychmiast z pomocą jeden z dozorców, został jednak tak samo zaatakowany przez niedźwiedza. Krzyki ze strony publiczności jeszcze bardziej podnieciły zwierzę. Kiedy na nieszczęście drugi dozorca wszedł do klatki i zapomniał za sobą drzwi zamknąć, skorzystał z tego niedźwiedź, wyskoczył z klatki i rzucił się w kierunku publiczności. Stało się to przyczyną olbrzymiej paniki i zamieszania, przyczem pewna 24-letnia kobieta została dotkliwie poranioną. Niedźwiedź, goniony przez dozorców, wylazł wkońcu na jedno z pobliskich drzew. Tu zdołano zarzucić mu sznur na szyję i wkońcu obezwładniono. Trzech mężczyzn i jedna kobieta odniosły w czasie tego wypadku dotkliwe rany.

Ile jest wielbłądów na świecie?

(k) Wielbłąd — ten okręt pustyni, oddaje człowiekowi nieocenione usługi, zwłaszcza na terenach piaszczystych. Ostatnio obliczono, że na całym świecie jest około 13 miljonów wielbłądów.

Dwa tysiące szczęśliwych spadkobierców.

(k) W chilijskiej stolicy Santiago de Chile spotkała 2.000 mieszkańców miła niespodzianka. Pewnego dnia zawiadomiono ich, że otrzymali spadek w ilości kilkuset pesos. Okazało się, że pewien miljoner wpadł na pomysł zrobienia przyjemności dwu tysiącom ludzi, a adresy ich wziął poprostu z książki adresowej.

Oryginalne znaczki pocztowe.

(k) Poczta grecka wydała ostatnio bardzo oryginalne znaczki pocztowe, dotychczas nie spotykane na świecie. Została wydana mianowicie serja znaczków lotniczych, złożona z 6-ciu sztuk, na których są uzmysłowione różne wiatry. Symbolicze postacie wiatrów zostały zapożyczone z „wieży wiatrów“, która znajdowała się na jednym z placów w Atenach. I tak na znaczkach tych można zauważyć wiatr północny Boreas, który ma wygląd starszego pana i jest odziany w płaszcz. Wiatr południowy Notus wygląda jak młodzieniec, przyczem dzierży dzbanek z wodą. Wiatr wschodni Apiliotis jest też przedstawiony w postaci młodzieńca, niosącego owoce i zboże, podczas gdy wiatr zachodni, Zephir, nosi postać młodzieńca, niosącego pęk wiosennych kwiatów. Wiatr północny, Kekias, ma wygląd starego człowieka, a ręce jego rozsypują grad. Południowo-zachodni wkońcu wiatr, Lips, ma wygląd młodzieńca, który trzyma okręt żaglowy.

Wydawnictwo: „Nowy Czas“ Kraków, Wielopole 1. Tel. 206-11. — Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1, Tel. 50.